

Užitková elegance

KOMBI
SPECIÁL

Karosárna Babcock doporučuje využít Dodge Estate Car buď na předměstích nebo k jízdám do venkovských klubů, ideálně ovšem k lovu, rybaření, piknikům nebo jako vůz pro služebnictvo a k zásobování domu

Jedním z prvních klasických kombíků americké velikosti byl Chevrolet Suburban, v provedení na snímku jako čistokrevný přepravník lidí. Postupem času dostal do vínku terénní schopnosti a stal se legendou

Průřez historií amerických STW

Co to vlastně je „Station Wagon“? Částečnou odpověď najdete v článku o amerických Woodies na str. 60. Nebudeme opakovat známá fakta o takzvaných Depot Hacks, ale v názvu „stejnou“ je obsaženo nádraží čili „station“ a wagon je prostě wagon. Tak-

že oba dvouslovné výrazy jsou vlastně jen synonymická označení téhož. Zůstaňme u tradiční historické vývojové linky, protože třeba Ford začal s dřevěnými užitkovými karosériemi populárního „Téčka“ ještě před první světovou válkou a k němu se přidružili

Packard řady 110 byl v roce 1940 karosovaný v módním stylu woodie. Pod kapotou měl tradiční řadový osmiválec 282 cu.i., a představoval dražší provedení. Levnější modifikace se spokojily s řadovým šestiválcem

Ford přinesl v modelovém ročníku 1949 naprostý hit, který znamenal obrat nejen v jeho příjmech, ale i v historii. Takzvaný „shoebox Ford“ se nabízel i s tovární dřevěnou karosérií a samozřejmě s motorem V8

Chevrolet Two-Ten reprezentuje střední výbavovou třídu, má karosérii bez vnějších dřevěných součástí a prezentuje se v příplatkové barevné kombinaci Saddle Brown a Sahara Beige

další výrobci. Podrobněji se této době věnujeme v článku o Woodies, navíc soudíme, že fotky jsou výmluvnější. Celoodcelové karosérie jsou před WW2 víceméně výjimečné a řadí se v drtivé většině mezi panelové dodávky či pojízdné prodejny. Skutečný rozmach STW začal těsně před WW2, ale ještě rychleji po ní. Ze zaoblených kombíků automobilového baroka vyčnívají jedinečné Nomady, konec 50. let dokázal, že raketové prvky nesluší jen kabrioletům... Další dvě dekády proběhly ve znamení

Plymouth konce 50. let není jen Christine, ale třeba i jednodušší Custom Suburban (dole) nebo atraktivnější a dražší Sport Suburban, koncipovaný i pro devět cestujících (ve skutečnosti ale jen pro osm – a ještě za příplatek)

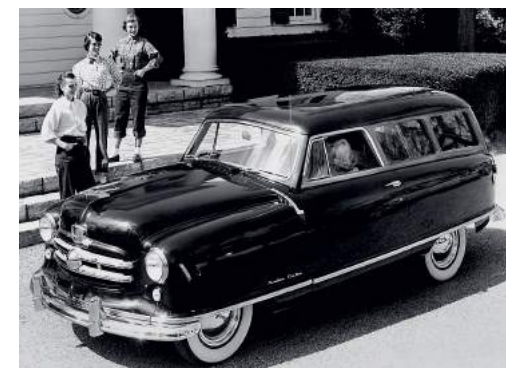
V reálu nebylo asi mnoho těch, které by nový Edsel Bermuda v nejdražším provedení rozjásal. Reklama se množila, rozměrný a nákladný wagon se stal vyhledávaným objektem až mnohem později

Nádherný parostroj vyrobila lokomotivka Baldwin, neméně monumentální One-Fifty Special Station Wagon zase automobilka Chevrolet. Nesl tovární označení „Handyman“ a patřil k ročníku 1954

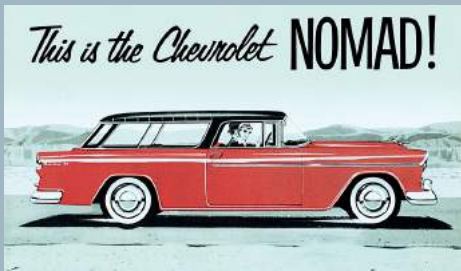
Packardu se v roce 1957 už říkalo „PackBaker“. Časy jeho samostatnosti skončily fúzí se Studebakerem. V roce 1957 přinesly sloučené automobilky elegantní STW střední velikosti s tradičním názvem Clipper Wagon

Svéráznými a typicky boubelatými tvary se vyznačuje kterákoliv karosářská modifikace Nash Rambleru Custom Wagon. Zadní boční okna jsou orámovaná dřevem a z obrázku je jasné, že model cílil na dámy

Podle množství ozdob a bočních lišt s bílou výplní poznáváme Chevrolet Parkwood 4-Door Station Wagon, který byl nejdražším kombíkem Chevrolet. Kdy? No přece v roce racích křídel, tedy 1959...

Jako z jiného světa vypadal v roce 1955 Chevrolet Nomad, dynamická a mimořádně zdařilá alternativa k ušlejšími wagonům One-Fifty a Two-Ten. A s Turbo-Fire V8 to byla ta nejlepší možná kombinace!

Woodies jsou sice námětem jiného článku, ale tématicky se prolínají. V modelovém roce 1960 nabízel Ford pětici různých full-size STW, na snímku je nejdražší provedení Country Squire

Wagony Pontiac už od nepaměti nesou název Safari. Ročník 1960 (na snímku) přinesl Catalinu Safari a Bonneville Custom Safari, oba se zajímavě řešenou vodorovnou ploutví v poměrně členité zádi

Milovaný wagon autora článku: Plymouth Fury Suburban, dokonce v provedení Sport Fury (s „dřevěným“ dekorem) ročníku 1978, kdy se Plymouth definitivně rozloučil s érou dinosauřích rozměrů. Nezapomeneme!

STW se staly natolik oblíbeným typem karosérie, že výrobci vydávali speciální reklamní tiskoviny jen pro kombíky. Na obálce Pontiac STW 1975 jsou tři wagony, ve skutečnosti jich tehdy výrobce nabízel sedm...

Lesk a vůně dřeva dávno zmizely, moped na zádi připomíná záchranný člun, ale Jeep Station Wagon stále neúnavně slouží. Třeba se časem dostane k surfařům a začne nový život ve slunné Kalifornii

Když full-size znamená opravdu full-size: Mercury Montcalm z poloviny 60. let nemuseli reklamní kreslíři Fordu nijak upravovat. Byl to tak obrovský wagon, že mohl mít i příplatková zadní sedadla po stranách podélné osy

Valiant se měl původně stát samostatnou značkou, ale nakonec si jej přivlastnil Plymouth a udělal z něj vlastní kompaktní řadu. Úhledný V-100 Suburban z roku 1960 měl ambice proniknout i do Evropy

V modelovém roce 1965 najdete Parisienne Safari výhradně mezi kanadskými modely. Ale stejně jako „čistokrevné“ americké Pontiaky se jedná o nejmodernější „Wide-Track“ s možností příplatkového V8 „Super Flame“ 409 cu.i.

Oldsmobile F-85 se představil na podzim 1960 a tvořil koncernový doplněk k Chevroletu Corvair a Pontiaku Tempest. Od Corvairu se lišil klasickým uspořádáním pohonu a neměl ani systém Transaxle jako Pontiac

Malý Pacer Wagon jako by se divil, že jsme si na něj vzpomněli... Ovšem málokterá amerika vyvolala tolik kontroverzních reakcí jako právě malý AMC, poprvé představený v roce 1975. STW debutoval o dva roky později

Ford Pinto Square Wagon (někdy také Cruising Wagon) každopádně vybočuje z řady víceméně stejných STW. Netradiční kombík se představil v roce 1977 a svým pojetím připomíná spíše australskou produkci

Oldsmobile Vista Cruiser tak, jak jste si jej mohli koupit v roce 1973, tedy i s rozměrnými nárazníky. Netradičním doplňkem je střešní okno, název Vista Cruiser používal výrobce až do konce produkce STW

Populární „Checkie“ nebyl jen Yellow Cab, ale také prostorný rodinný sedan a robustní STW, třebaže v této podobě není příliš známý. Na našem snímku Marathon Station Wagon z poloviny 60. let

Buick na nákupy a Buick na dovolenou: ten menší je Special DeLuxe Wagon, větší model se nazývá Sport Wagon Custom a představuje zajímavou alternativu běžného STW. Podobný dodával i Oldsmobile

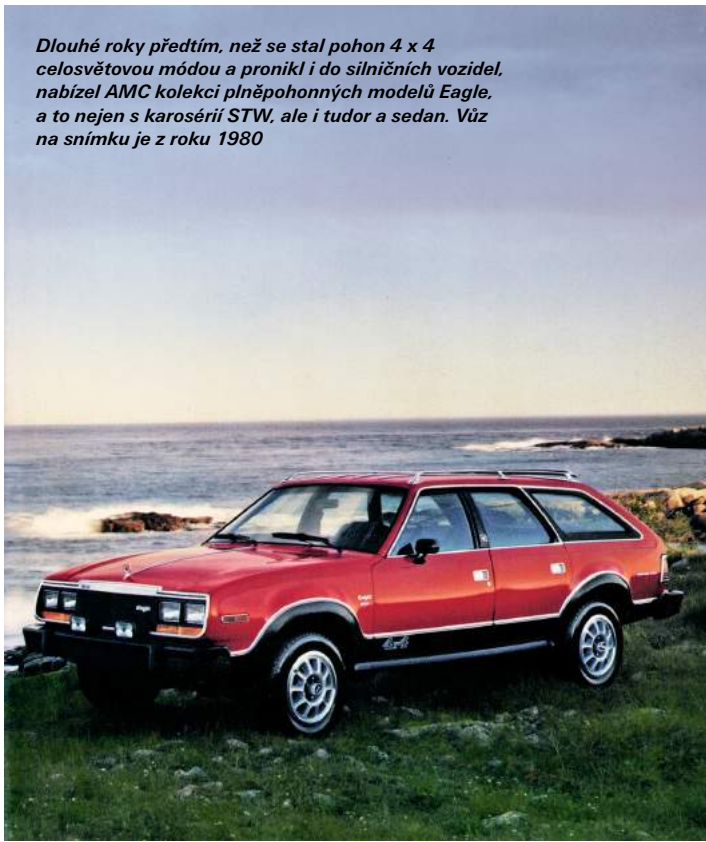

Chytrost nejsou žádné čáry aneb „Kam se ty dveře poděly?“ Na snímku je Chevrolet Kingswood s otevřeným zavazadelníkem, jehož okno zajelo do střechy a dveřní díl se ukryl v podlaze...

...přesně podle fotografické instruktaže v dobovém prospektu ročníku 1971. Neubráníme se pomyslení na šok, který tohle zařízení nutně muselo vyvolat před některým pražským hotelem na rušné ulici

Časy rozlehlých STW jsou tytam, Chrysler měl štěstí, že ho při životě udržely malé K-cars. Kdysi mohutný Town&Country se rozměrově zredukoval na velikost většího evropského modelu, americké tvary si naštěstí ponechal...

V druhé polovině 70. let se v nabídce GM objevily jednoduché a celosvětově oblíbené STW, využívané jednotlivci i státními úřady. Na snímku Oldsmobile Custom Cruiser z roku 1980 s klasickým „dřevěným“ provedením boků

obřích wagonů, v jejichž útrobách bylo možné s mírnou nadsázkou zabloudit. A pak se přiblížil konec, protože na svět přišly minivany. Tradiční americký kombík se dostal na listinu ohrožených druhů a jen čas ukáže, nakolik to výrobci se svými koncepty budoucích STW myslí vážně. Wait & see...

Text: J.F.K.

Foto: archiv autora a redakce, Hemmings, Sottheby's, RM Auctions

Střední třída Buicku STW v modelovém roce 1978, to byl Century Custom Wagon a Century Special Wagon. „Dva nádherné příklady praktických station wagonů,“ jak zimní snímek komentovala továrna

Nad velkými kombíky se šere, jejich čas se brzy naplní. Posledními zástupci klasických užitkových cruiserů se stala trojice Chevrolet, Buick a Oldsmobile. Tovární fotka přináší Buick Roadmaster Estate Wagon

Sunburst Orange Metallic se nazývá zajímavý odstín laku netradičně pojatého Chevroletu HHR z první dekády třetího tisíciletí. HHR se ohlédl za tvary 50. let, ale pod nimi upřednostnil moderní čtyřválcovou techniku

Návrat k samým hranám, dalo by se říci o Fordu Flex, jehož první generace se představila v roce 2008. Pohyboval se na dělící čáře mezi STW a SUV a spoléhal na tradiční V6 Duratec 213 cu.i.

Sport Wagon nemusí být jen Buick! Tradiční označení oživil Cadillac v roce 2010 v modelové řadě CTS a ukázal, že dnešní doba dokáže zahýbat i s kdysi neměnnými pravidly, třeba sériovým STW značky Cadillac!